

MOCIÓ D'ERC-MD PER "L'AMIANT ZERO" A DELTEBRE

Qui subscriu, el grup municipal d'ERC- MD, en ús de les facultats que la legislació vigent li concedeix, al Ple de la Corporació eleva la següent INFORMACIÓ:

L'amiant és una substància confirmada per l'Organització Mundial de la Salut (OMS) com a carcinògena del primer grup en humans, és a dir, que pot produir càncer amb independència de la quantitat i el temps al que s'està exposat. Segons aquesta institució, al món es produeixen 112.000 morts a l'any per malalties derivades de l'amiant. Malgrat que la prohibició europea de l'amiant va entrar en vigor en 2005, cada any a la UE es registren entre 20.000 i 30.000 casos de malalties relacionades amb l'amiant i s'estima que més de 300.000 ciutadans moriran de mesotelioma d'aquí a 2030.

Ens trobem davant, doncs, d'un gravíssim problema per a la salut. Les malalties derivades de l'exposició a aquest material són, entre altres, el càncer de pulmó, l'asbestosi i el mesotelioma pleural o peritoneal, a més de tenir possibles relacions amb altres patologies i neoplàsies com carcinomes gastrointestinals o de laringe o càncer de ronyó, ovari i mama. Recents investigacions han descobert que una exposició molt baixa i un llarguíssim període de latència poden desembocar en aquestes i altres malalties.

Malgrat això, l'amiant encara és ben present arreu. Durant molts anys va ser utilitzat com a material per a l'elaboració de dipòsits, canalitzacions i canonades, sostres i cobertes ondulades (sota la denominació de la seva marca comercial Uralita) i també com aïllants, terres, juntes de connexió i altres. La seva utilització principal ha estat en la construcció i la indústria. També és important la presència de l'anomenat amiant residual, que és aquell que roman instal·lat en carreteres i vials, habitatges, edificis públics i privats i a la indústria. De l'amiant instal·lat a L'Estat Espanyol, xifrat en més de 2'5 milions de tones, una part important es troba a Catalunya. Gran part de les construccions realitzades amb anterioritat a l'any 2000 compten amb l'amiant com a material constructiu. En conseqüència, el que es constata és un elevat nivell de mortaldat vinculat a aquesta prolongada exposició de la població al material trencat i amb les fibres exposades durant molts anys.

La utilització de l'amiant o fibrociment està prohibida a l'Estat Espanyol des de 2002. Actualment, però, més de 2 milions de tones d'amiant instal·lat segueixen estant presents a tot tipus d'edificacions, construccions i espais. El Parlament Europeu ha aprovat una directiva on s'exigeix en l'horitzó de 2032 la retirada de forma segura, controlada i per part d'empreses especialitzades, de la totalitat de l'amiant present als diferents espais i construccions.

Aquesta normativa obliga a les administracions a l'elaboració de programes calendaritzats i dotats de suficients recursos que garanteixin un progressiu desamiantat integral de les nostres ciutats. Sens dubte es tracta d'un greu

problema de salut pública que una institució com l'Ajuntament de Deltebre ha de ser capaç, en col·laboració i coordinació amb altres administracions, governs i institucions, d'abordar i solucionar.

La completa eliminació de tot l'amiant que s'ha fet servir i de tots els productes que continguin amiant ha de ser un objectiu prioritari de les administracions. Hem de col·laborar amb els agents socials i altres parts interessades a tots els nivells per a desenvolupar i compartir plans d'acció per a la gestió i l'eliminació de l'amiant. Aquests plans haurien d'incloure educació i formació, informació, programes per al finançament de l'eliminació de l'amiant, activitats de sensibilització, neteja de recintes i construcció d'instal·lacions per a la destrucció de l'amiant i les escombraries que continguin amiant, supervisió de l'eficiència dels requisits jurídics vigents, avaluació de l'exposició del personal en risc i la protecció de la salut. Caldria sistematitzar un registre d'edificis que continguin amiant, començant a nivell local pels edificis i infraestructures públiques.

L'objectiu és eradicar tot l'amiant a finals de 2032. A partir d'aquest pla director calen fulls de ruta i plans d'acció específics a diferents nivells. L'eliminació organitzada i estructurada de l'amiant necessita d'un finançament públic suficient, que possibiliti l'accés a fons sostenibles que garanteixin la continuïtat dels diferents plans.

Per tot això, i en coherència tant amb la Resolució 522/XI del Parlament de Catalunya sobre la retirada del fibrociment de les instal·lacions escolars aprovada en la Comissió d'Ensenyament de març de 2017 com amb el Dictamen sobre 'Eradicar l'amiant de la UE' aprovat al febrer de 2015 pel Comitè Econòmic i Social Europeu i les diferents reivindicacions que històricament han estat traslladades per part dels col·lectius que representen a les víctimes de l'amiant a la ciutat, es proposa al Ple l'adopció dels acords següents:

Per tot l'exposat, PROPOSEM al ple de l'Ajuntament de Deltebre l'adopció dels següents

ACORDS:

Primer. – En el cas que no estigui degudament inventariat, iniciar els treballs per a la realització d'un inventari de tots els equipaments, espais i edificacions públiques municipals amb presència d'amiant o fibrociment. Aquest inventari, haurà de tenir un format de cens o mapa per a la localització i registre d'aquests indrets, que permeti identificar i quantificar la seva presència, així com realitzar una rigorosa auditoria i diagnòstic de la situació a partir de la qual poder abordar la planificació i programació de les corresponents actuacions futures.

Segon. - Avaluar la implementació d'un programa calendaritzat i suficientment dotat econòmicament, amb la col·laboració d'altres Administracions Públiques, per a la progressiva retirada de l'amiant o fibrociment present al municipi, prioritzant el començament de les actuacions als equipaments i edificis públics municipals, per tal

d'arribar, en l'horitzó de 2032, a la seva desaparició completa, tal com assenyala l'objectiu fixat a aquest efecte per la corresponent normativa europea.

Tercer.- Avaluar, amb la implicació d'altres Administracions públiques, la posada en marxa d'un programa d'ajuts a les comunitats privades de propietaris d'habitatges perquè puguin subvencionar part del cost que suposi la retirada de l'amiant i el fibrociment del qual s'hagi pogut certificar la presència en algun element constructiu d'aquestes edificacions, així com d'incentius adreçats a millorar l'eficiència energètica als edificis, vinculats a l'eliminació segura de l'amiant que poguessin contenir.

No obstant el ple, aprovarà el que consideri oportú.

Joan Alginet Aliau.- portaveu del grup municipal d'ERC- Més Deltebre.

Deltebre, novembre de 2021